

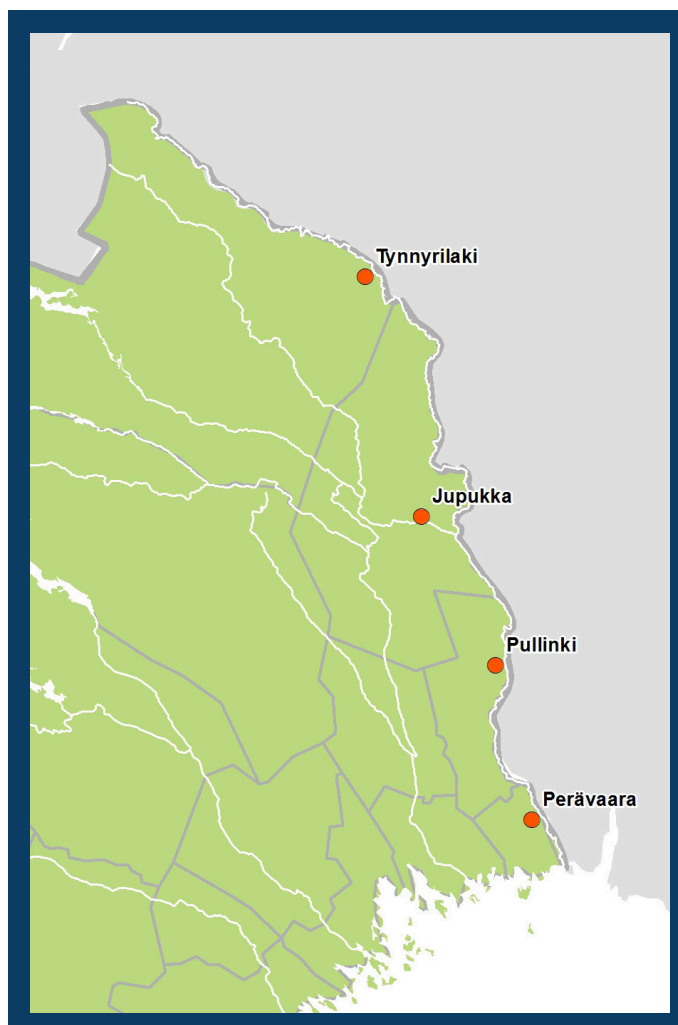

Världsarvet
Struves meridianbåge
Åtgärdsplan.

STRUVES
MERIDIANBÅGE

De fyra världsarvspunkterna i den svenska delen av Struves meridianbåge.

Omslagsbilder framsida

Övre raden fr.v.: Pullinki och Jupukka, foto Christer Kuttainen

Nedre raden t.v.: Tynnyrilaki, foto Christer Kuttainen

Nedre raden t.h.: Perävaara, foto Dan Norin

Åtgärdsplan

Struves meridianbåge

Denna åtgärdsplan är framtagen 2020 av Gullers Grupp på uppdrag av Förvaltningsrådet för världsarvet Struves meridianbåge.

Utgångspunkt och grund för åtgärdsplanen är de två dokumenten "Struves meridianbåge. Förvaltningsplan för den svenska delen av världsarvet 2018 - 2023." samt "Kommunikationsplan Struves meridianbåge".

Innehåll

1	Bakgrund	3
1.1	Närliggande dokument	3
1.2	Vår delade vision för världsarvet	3
2	Fördelarna av ett världsarv	4
2.1	Sociala fördelar	4
2.2	Miljöfördelar	4
2.3	Ekonomiska fördelar	4
3	Potentialen med ett världsarv	5
3.1	Platsmarknadsföring	5
3.2	Besöksnäring	5
3.3	Kommunikation	6
4	Kritiska faktorer	6
5	Åtgärder för genomförande	7
5.1	Gemensamma förutsättningar	7
5.1.1	Övergripande ansvar	7
5.1.2	Specifika projekt	7
5.1.3	Kommunen	8
5.2	Unika förutsättningar	8
5.3	Åtgärdslista	8
5.4	Parternas egna kanaler	22
5.4.1	Information på webbplatserna	22
5.4.2	Mediaplan	22
5.5	Struve-specifik webbplats	22
5.6	Platsen	23
5.6.1	Informationstavlor	23
5.6.2	Skapa ett mervärde för besökaren	23
5.7	Skapa igenkänning	24
5.7.1	Gemensamt narrativ	24
5.7.2	Gemensam grafisk profil	24
5.8	Externa parter	24

1 Bakgrund

1.1 NÄRLIGGANDE DOKUMENT

Förvaltningsplanen beskriver de värden världsarvet har, det internationella samarbetet för världsarvet och den nationella förvaltningen av dess svenska del. I förvaltningsplanen presenteras även det förvaltningssystem som tagits fram. Samtliga av förvaltningsrådets medlemmar har gett sitt godkännande till att genomföra de åtaganden som man kommit överens om i förvaltningsplanen vilken avser perioden 2018 - 2023.

Med förvaltningsplanen som grund har Gullers Grupp tagit fram och presenterat en kommunikationsplan för Struves meridianbåge som avser perioden 2020 - 2030. I kommunikationsplanen definieras kommunikationsmål, prioriterade målgrupper, budskap, tonalitet (hur budskap uttrycks) och gestaltning samt kanalval (hur budskap sprids). Syftet är att skapa en gemensam grund för kommunikationen kring Struves meridianbåge vilket ska bidra till ett ökat genomslag och således en större kännedom om världsarvet.

I kommunikationsplanen är huvudbudskapet:

Struves meridianbåge är ett världsarv. Ett unikt och vetenskapligt samarbete över nationsgränser som syftade till att ta reda på jordens storlek och form. Ett kulturarv som vi tillsammans ska värna, bevara och utveckla för kommande generationer.

Huvudbudskapet pekar ut de universella historiska och kulturella värden världsarvet har, både inneboende och överförbara, som skall upprätthållas och förmedlas.

Detta dokument, åtgärdsplanen, tar fasta på världsarvskommunernas uttryckta önskemål att tillsammans kunna skapa värden för respektive kommun – t ex samhällliga, kunskapsmässiga och ekonomiska – som en konsekvens av att både ha och arbeta med världsarvet Struves meridianbåge i den egna kommunen. Detta dokument identifierar vilka åtgärder som behöver genomföras för att vi ska uppnå vårt mål för 2030:

Struves meridianbåge är ett välkänt, uppskattat och kommunicerat världsarv inom de kommuner som har en mätpunkt.

Åtgärdsplanen definierar åtgärder, prioritering av dessa, förslag på vem/vilka som ansvarar för respektive åtgärd samt finansieringsöverblick.

1.2 VÅR DELADE VISION FÖR VÄRLDSARVET

Det finns en delad vision hos förvaltningsrådets medlemmar att utveckla Struves meridianbåge till något som utbildar, skapar intresse och lockar besökare. Den unika historien skapar möjligheter för att utveckla platsen och addera ett mervärde som ger en unik upplevelse. Världsarvet ger även en möjlighet att involvera hela lokalsamhället, genom skolan, som utflyktsmål och som en tillgång för lokala näringsidkare.

2 Fördelarna av ett världsarv

2005 utnämndes Struves meridianbåge till ett världsarv av Unesco. Det innebär att man har bedömt att Struves meridianbåge är av sådan vikt att det ska vårdas och bevaras för hela mänskligheten och kommande generationer. En världsarvstitel är således en utnämning som ger en tyngd och identitet till de fyra mätpunkterna Tynnyrilaki, Jupukka, Pullinki och Perävaara samt de kommuner som mätpunkterna ligger i.

När vi har tittat på andra världsarv ser vi positiva konsekvenser av en officiell världsarvsstatus. Den största vinsten som en utnämning till världsarv bidrar till återfinns inom kommunikation, marknadsföring och produktutveckling. Efter att ha gått igenom de bevis och fakta som finns står det klart att det är inom produktutveckling och, framförallt, marknadsföring (öka kännedom och motivera besök) som de viktigaste betydelseerna av att vara ett världsarv står att finna.

2.1 SOCIALA FÖRDELAR

Utbildning och lärande är den vanligast förekommande fördelen, då nästan samtliga världsarv har någon form av utbildningsprogram kring sitt kultur- eller naturarv. Hälsa och välmående är också välrepresenterat, oftast tack vare de rekreativmöjligheter som normalt erbjuds i området kring ett världsarv.

En annan aspekt som ofta belyses är den sociala hållbarhet som har med demografisk utveckling, såsom in- och utflyttning, att göra. Många landsbygdsområden och glesbygdskommuner brottas med en minskad befolkning och en ökad utflyttning. Ett världsarv kan bidra till en ökad social hållbarhet då det ofta för med sig en ökad efterfrågan på service, arbetskraft och infrastruktur.

Många av Unescos världsarv har också initiativ eller särskilda program som fokuserar på integration och delaktighet med kulturarvet som bas. Det kan vara i form av tillgänglighetsprogram eller utbildningsprogram för lokalbefolkningen.

2.2 MILJÖFÖRDELAR

Kulturlandskapet och grönytorna, men också ekosystemet, kan vinna på att platsen får en världsarvsstatus, då det blir ett ökat fokus på platsens miljöstyrning och miljöpolicy.

2.3 EKONOMISKA FÖRDELAR

Världsarvsstatusen verkar generellt leda till ett ökat besökande utifrån. Detta gäller inte bara dagsturismen, utan också övernattande turism och studieresor.

En annan positiv effekt som kan ses på många platser med världsarvsstatus är ökade möjligheter och minskade svårigheter att attrahera investeringar. Det kan komma från det nationella offentliga systemet, från andra offentliga organisationer, från ideella organisationer, samt i vissa fall också från den privata sektorn.

På de flesta håll har man tack vare sin utnämning till världsarv upplevt både en ökad kännedom om orten och till följd av detta ett ökat intresse och uppmärksamhet för annat utbud, andra möjligheter och andra produkter på och från orten.

Världsarvsstatusen verkar överhuvudtaget smitta av sig på den aktuella ortens status. Det anses finnas ett samband mellan ortens högre status och invånarnas stolthet som i sin tur leder till ett ökat intresse för orten som levnads- och arbetsort. Detta i sin tur kan ha positiv inverkan på bland annat mark- och bostadspriser.

3 Potentialen i ett världsarv

3.1 PLATSMARKNADSFÖRING

Inom platsmarknadsföringen brukar man tala om fyra huvudsakliga verktyg: image, attraktioner, befolkning och infrastruktur. Det finns dock två centrala aspekter och begrepp inom platsmarknadsföring som är värda att belysa något extra då de har visat sig extra betydelsefulla för en plats möjligheter och legitimitet:

1. Unicitet: Varje starkt platsvarumärke innehåller något som är unikt. I och med utnämningen till världsarv är det någon annan (inte vem som helst, utan den internationellt erkända organisationen Unesco) som hävdar historien och platsens unika kvaliteter.

2. Autenticitet: Äktheten och det autentiska arvet efterfrågas av allt fler personer och i allt fler sammanhang. En världsarvsstatus fungerar som en garant för platsens autentiska egenskaper och utbud, och som en riskreducerare både för besökare och investerare.

3.2 BESÖKSNÄRING

Dagens turister söker ofta lika mycket efter *value for time* som *value for money*. Detta återspeglas inte minst i sökandet efter destinationer som kan erbjuda både särpräglade/unika och autentiska upplevelser. Denna trend har visat sig gynna destinationer med ett tydligt utbud av kultur- och naturarv.

Struves meridianbåge har potentialen att bli ett förstklassigt besöksmål då alla de fyra punkterna bör betraktas som unika och autentiska upplevelser. Dock är de idag svårtillgängliga, delvis fysiskt men framförallt intellektuellt och upplevelsemässigt.

Världsarvsstatusens betydelse för den lokala besöksnäringen beror på utvecklingen och koordinerandet av nya satsningar såsom produktutveckling, marknadsföring och kompetensutveckling på destinationen. En positiv utveckling av besöksnäringen kring ett världsarv kräver stödinsatser, det är med andra ord inget som händer av sig själv.

Många världsarv, vilket i allra högsta grad gäller även för de fyra mätpunkterna Tynnyrilaki, Jupukka, Pullinki och Perävaara, bör ses som en tillgång och en styrka för destinationens turistiska tillgångar och infrastruktur, men är både ofullkomliga och utvecklade som besöksattraktioner och upplevelser.

De ur ett turistiskt perspektiv mest framgångsrika världsarven är också de som verkar ha jobbat hårdast med paketeringen av sitt kultur- eller naturarv. De har skapat och marknadsfört kompletta turistiska produkter som innehåller både transport, boende, mat och dryck, samt andra upplevelser och aktiviteter både i linje med den egna tillgången och av helt andra typer och karaktär.

För att kunna dra nytta av de fördelar och unika kvaliteter som ett världsarv erbjuder måste man åtminstone säkerställa följande tre egenskaper:

- 1. Tillgänglighet:** Öppettider, fysisk och intellektuell tillgänglighet, informationstillgänglighet osv.
- 2. Konsumerbarhet:** Definierbarhet, tydlighet, produktifiering, paketering, prissättning osv.
- 3. Upplevelse:** Pedagogik, förmedling, story-telling, interaktion, deltagande, aktivitet, platsens kvaliteter osv.

3.3 KOMMUNIKATION

Ett världsarv skänker platsen/orten ett starkt fundament för kommunikation. Det kan både bli en anledning och en utgångspunkt för kommunikationen då det, som tidigare påvisats, är både unikt och autentiskt.

Å andra sidan visar sig värdet av en utnämning till världsarv vara försumbar OM det inte kommuniceras. Världsarvsstatusen verkar vara hög, men kännedomen om lokala och nationella världsarv är inget som sprider sig av sig själv. De orter som har haft mest nytta av att ha ett världsarv är de som flitigast och mest konsekvent har använt sig av detta i sin kommunikation. Även de andra Unesco-utnämningarna, *Geoparks* och *Biosphere Reserves* (se Unescos webbplats för mer information, länk till [Geoparks](#), länk till [Biosphere Reserves](#)), har endast nått framgång då de har använt sig av detta i sin kommunikation och investerat ordentligt i kommunikationsinsatser.

Publiciteten man kan uppnå genom att ta tillvara sin status som världsarv ger platsen en mycket högre kännedom än jämförbara platser av samma storlek. Statusen och kännedomen ger också platsen unika möjligheter till annan effektiv marknadsföring och ett starkt varumärke.

Haparanda kommun är en av de deltagande kommunerna i Interreg Nord-projektet "Nordliga delarna av världsarvet Struves meridianbåge". Detta projekt, som nyss har startat, blir ett viktigt projekt att samordna kommunikationsinsatser med under de kommande åren, för att dra nytta av varandras insatser och undvika att resurser läggs på onödigt dubbelarbete. Detta belyses även på vissa ställen i åtgärdslistan nedan.

4 Kritiska faktorer

Det finns ett antal kritiska faktorer som avgör hur stor betydelse världsarvsstatusen kan ha för en plats, och hur väl en ort lyckas utnyttja de inneboende möjligheterna/den inneboende kapaciteten. De viktigaste faktorerna kan sammanfattas i följande punkter:

1. Nuvarande ekonomisk situation på orten

En avlägsen ort med få invånare och begränsad turistmarknad kommer antagligen uppleva begränsade sociala och, framförallt, ekonomiska fördelar av sin världsarvsstatus.

2. Världsarvets ledning

En ledning som bara tillåter en begränsad och/eller en väldigt formell tillgänglighet kan givetvis lyckas nå några vinster och fördelar, men kommer ha minimal inverkan på kapaciteten i lokalsamhället. De största sociala vinsterna nås när lokalsamhället känner en stark delaktighet och ett starkt deläggande i världsarvet.

3. Lokalt styre

När världsarvets ledning har självförtroende nog att dela med sig av utveckling och beslutstagande till lokalt näringsliv och lokalt politiskt styre kan de ekonomiska och sociala fördelarna verkligen bli betydande.

5 Åtgärder för genomförande

I samtliga fyra kommuner kommer insatserna att fokusera på följande områden:

Den fysiska mätpunkten: En delvis svårtillgänglig och outvecklad mätpunkt som i dagens form blir ett anti-klimax för den som kommer fram.

Digitalt: En gemensam digital plattform för fakta, underlag, material och berättelse bör finnas.

Skolan: Medvetande hos lokalbefolkningen är viktig, och då är skolan rätt väg att börja.

Besöksnäring: På sikt finns det värden för besöksnäringen kring ett känt och utvecklat världsarv.

Denna åtgärdsplan tar sin utgångspunkt i kommunikationsplanen och de målsättningar som där definierats. Nedan listas inledningsvis några gemensamma förutsättningar för de föreslagna åtgärderna. Därefter följer en åtgärdslista med konkreta åtgärder, hur dessa ska prioriteras och en rekommendation kring ansvarig/projektägare. Vissa åtgärder kräver en mer ingående redogörelse vilket följer efter åtgärdslistan.

5.1 GEMENSAMMA FÖRUTSÄTTNINGAR

5.1.1 ÖVERGRIPANDE ANSVAR

Det behöver finnas en övergripande samordningsfunktion som ansvarar för vilka projekt/åtgärder som skapas och drivs enskilt och gemensamt av de organisationer som ingår i förvaltningsrådet. Detta för att få en tydlig bild över vilka projekt som drivs, håller på att starta upp och är av intresse. En gemensam bas som bidrar till en tydlighet när vi till exempel inkluderar externa intressenter/finansiärer.

Lantmäteriet tar ansvaret för att vara den samordnande funktionen för att samla in informationen om vilka projekt/åtgärder som pågår, att hålla kontakt med förvaltningsrådets samtliga parter samt att sprida den insamlade informationen (helhetsbilden).

Länsstyrelsen tar i ett inledande skede samordningsansvaret för att få igång ett arbete utifrån åtgärdsplanen och kommunikationsplanen, att samordna en start av projekten.

Varje part i förvaltningsrådet tar ansvar för att driva arbetet med att ta fram eventuella handlingsplaner i sin egen organisation samt att driva egna projekt.

Alla parter i förvaltningsrådet har ett egenansvar för att lista de egna projekt/åtgärder som drivs, håller på att starta upp och är av intresse. Därutöver har alla parter i förvaltningsrådet ett ansvar att delge/informera Lantmäteriet om vad som pågår i den egna organisationen.

5.1.2 SPECIFIKA PROJEKT

Varje projekt som skapas inom ramarna för Struves meridianbåge bör inledas med att definiera organisationsstrukturen. Det vill säga fastställa/vara eniga kring vem som äger och driver projektet, vilka som är med i projektet, vilken roll alla har, vad man som deltagare i projektet förväntas att bidra med och en gemensam målsättning. Det finns många eldsjälar vilket är något vi ska uppmuntra och ta vara på men det är viktigt att de projekt/aktiviteter som startas inte är personbundna utan ägs av en organisation. Risken med ett personbundet projekt är att ingen tar vid eller känner ansvar för projektet då en individ väljer att lämna. Ett organisationsägt projekt är en förutsättning för att de investeringar som görs ska vara hållbara över tid.

En och samma person kan medverka i flera projektgrupper samtidigt, i samma roll eller i en helt ny roll. Projektgrupperna kan bestå av medarbetare på den egna kommunen, vara tvärfunktionella eller innefatta personer utanför kommunerna och utanför förvaltningsrådet detta beroende på projektets beskaffenhet.

Aktuella projektgrupper som vi sett för denna åtgärdsplan är till exempel: projektgrupp för att driva /utveckla Struves meridianbåges närvaro i skolan, projektgrupp för att ta fram information och informationsspridning, projektgrupp för utveckling av platsen.

5.1.3 KOMMUNEN

Respektive kommun behöver ta ansvar för att tillsätta en lokal arbetsgrupp. Kommunen är den viktigaste parten för att säkerställa att platsutvecklingen drivs och förvaltas. Det bör finnas ett tydligt mandat från sin egen enhet och från politiken. Representanter vid de lokala arbetsmötena kan vara exempelvis turism-, näringsliv-, landsbygds- och kulturansvariga.

5.2 UNIKA FÖRUTSÄTTNINGAR

Alla kommuner har olika möjligheter och olika förutsättningar. Därav måste det finnas utrymme för hur lokala åtgärder ska genomföras och till vilken nivå. Av den anledningen behöver kommunerna inte ha arbetat igenom samma åtgärder vid samma givna tillfälle. Dock är det vår rekommendation att alla kommuner tar sig an och arbetar med de åtgärder som i åtgärdslistan nedan benämns som Prio 1.

5.3 ÅTGÄRDSLISTA

Efter rapportförfattarnas möte med de olika representanterna i de respektive fyra kommunerna har följande strategiska överväganden gjorts för principer för urval och prioritering av åtgärderna nedan:

- Så långt det bara går är hänsyn taget till kommunernas resursnivå. Vissa åtgärder kommer dock att behöva kosta mer för att åtgärderna samlat skall uppnå en effekt som gör skillnad. (Detta belyses nedan där det är relevant.)
- Internt arbete och förankring föregår externt.
- Grundläggande *hygienåtgärder* prioriteras oaktat åtgärdens isolerade effekt, då de är förutsättningar för kommande åtgärder.
- Spekulation har undvikits. När vidare utvärdering behöver göras eller kontakter behöver tas för att utröna förutsättningarna för enskilda åtgärder, påpekas det i åtgärdslistan.

Förklaring av prioriteringarna: Prio 1 (markerat med ljusblå färg) är det viktigaste och ska hanteras först, därefter kommer åtgärder märkta med prio 2 och så vidare.

Varje organisation har att sammanställa en egen genomförandeplan utifrån dessa prioriteringar. Förvaltningsrådet har en samordnande och uppföljande funktion. Förvaltningsrådet är inte beslutsfattande i genomförandeplanerna.

Finansieringsfrågor tas till diskussion i förvaltningsrådet. Gemensamma insatser samordnas med förvaltningsrådet. Kommunspecifika insatser hanteras på kommunnivå.

Beslutsfattare/politiker

	Åtgärd	Ansvar (rek.)	Finansiering	Prio
<p>KUNSKAPSMÅL</p> <ul style="list-style-type: none"> • Våra beslutsfattare, politiker, inom kommunens kännbara till att man har ett världsarv; Struves meridianbåge. • Våra beslutsfattare, politiker, inom kommunens kännbara vara förtrogna med innehållet i kommunikations- och åtgärdsplan, samt förstå vad det innebär. • Våra beslutsfattare, politiker, inom kommunen ska känna till förvaltningsplanen samt de åtgärder man förbundit sig till genom denna. • Det ska finnas en förståelse för vilka potentiella värden, miljömässiga, ekonomiska och sociala, ett utvecklat världsarv har. • Det ska finnas en förståelse för kommunens avgörande betydelse för utvecklingsprojektets framgång. 	<p>Presentera och förankra kommunikations- och åtgärdsplan.</p>	<p>Respektive kommun har ansvaret för att förankra kommunikationsplan och åtgärdsplan hos sina respektive berörda kommunpolitiker.</p>	<p>Tid från kommunens arbetsgrupp och eventuella interna resurser.</p> <p>Tid från förvaltnings- rådets medlemmar.</p>	Prio 1
	<p>Paketera den information som beslutsfattare behöver för att uppnå kunskapsmålet.</p>	<p>Kommungemensam insats.</p> <p>Förvaltningsrådet ansvarar för att tillhandahålla den information som behövs för att beslutsfattare ska uppnå kunskapsmålet</p>	<p>Tid från kommunens arbetsgrupp och eventuella interna resurser.</p> <p>Tid från förvaltnings- rådets medlemmar.</p>	Prio 1
	<p>Aktuella beslutsfattare/ politiker ska ha fått den information som de behöver för att uppnå kunskapsmålet.</p>	<p>Kommunens representant i förvaltningsrådet har det yttersta ansvaret för att informationsmaterialet kommer aktuell/aktuella beslutsfattare inom den egna kommunen tillhanda.</p>	<p>Tid från kommunens representant i förvaltnings- rådet.</p>	Prio 1
<p>ATTITYDMÅL</p> <ul style="list-style-type: none"> • Önskat perspektivbyte: Från pliktskyldig förvaltning till en del av upplevelseekonomin. • Man ska känna en stolthet för världsarvet. Känna att Struves meridianbåge är en tillgång för kommunen, både för kommunens invånare, näringslivet och kommunens egen verksamhet. 	<p>Informera internt om kommunens planerade/ pågående/ genomförda utvecklingsprojekt för världsarvet. På den interna webbplatsen (intranät), anslagstavla och/eller i andra interna kanaler.</p>	<p>Kommunens lokala arbetsgrupp ansvarar för att informationen sprids internt.</p>	<p>Tid från kommunens arbetsgrupp och eventuella interna resurser.</p>	Prio 1

Beslutsfattare/politiker (forts.)

	Åtgärd	Ansvar (rek.)	Finansiering	Prio
<p>AKTIVITETSMÅL</p> <ul style="list-style-type: none"> När man talar om/presenterar kommunens tillgångar för kultur och besöksnäring ska Struves meridianbåge vara representerad. Resurssätta utvecklingen av kommunens del av Världsarvet. Aktivt uppmuntra ett utvecklingssamarbete med flera deltagande parter. Samt engagera sig i ev. styrgrupp för ett sådant arbete. 	<p>Undersök vad som krävs för att resurssätta eventuella utvecklingsprojekt. Till exempel möjlighet för att ansöka om finansiellt stöd.</p>	<p>Kommunens lokala arbetsgrupp ansvarar för att informationen samlas in.</p> <p>Resultatet bör diskuteras i förvaltningsrådet eller gemensam projektgrupp för att kunna göra en gemensam insats gällande ansökningar kring finansiellt stöd.</p>	<p>Tid från kommunens arbetsgrupp och eventuella interna resurser.</p> <p>Alternativt ta in en resurs som får göra en inventering kring möjligt finansiellt stöd. Beräknad tidsåtgång från 40h-beroende på omfång.</p>	Prio 1
	<p>Förbereda en kort presentation. Bild och några meningar som kan adderas i befintlig presentation, till exempel en Power Point presentation.</p>	<p>Kommungemensam insats. Projektledare utses som ansvarar för att ta fram informationen och utformningen av denna. Se även 5.7.1 Gemensamt narrativ.</p> <p>Respektive kommun ansvarar för att addera informationen till befintlig kommunpresentation.</p>	<p>Text och utformning utförs av interna alternativt externa resurser.</p> <p>Beräknad tidsåtgång från 4h-</p>	Prio 2

Medarbetare i kommunen

	Åtgärd	Ansvar	Finansiering	Prio
<p>KUNSKAPSMÅL</p> <ul style="list-style-type: none"> • Berörda medarbetare på kommunen ska kunna förklara vad Struves meridianbåge är. • Berörda medarbetare på kommunen ska känna till förvaltningsplanen samt deåtaganden man förbundet sig till genom denna. • Berörda medarbetare skall känna till vilka olikavärden ett utvecklat världsarv kan ha. • De ska känna till vilken typ av utvecklingsinsatser som behövs för att dra nytta av Struves meridian-båges världsarvsstatus, och förstå hur andra aktörer inom kommunen kan dra nytta av världs- arvet, i sin undervisning, som utflyktsmål, som turistattraktion mm. 	<p>Berörda medarbetare ska ha tillgång till förvaltningsplan, kommunikationsplan, åtgärdsplan. Till exempel via intranätet, som delat dokument eller via befintlig gemensam serverlösning.</p>	<p>Kommunens arbetsgrupp ansvarar för att dokumenten läggs upp på aktuell plats samt att berörda kollegor har tillgång till dessa.</p>	<p>Tid från kommunens arbetsgrupp och eventuella interna resurser.</p>	<p>Prio 1</p>
	<p>Informera berörda medarbetare om förvaltningsplan, kommunikationsplan, åtgärdsplan och dess innehåll. Informationsutbytet sker bäst i en muntlig presentation men kan även ske över mail.</p> <p>Informationen bör ske kontinuerligt om det till exempel tillkommer nya kollegor som har beröringspunkter mot Struves meridianbåge.</p>	<p>Kommunens arbetsgrupp ansvarar för att informationen delges berörda kollegor.</p>	<p>Tid från kommunens arbetsgrupp och eventuella interna resurser.</p>	<p>Prio 1</p>
	<p>Utökad information om Struves meridianbåge ska finnas på kommunens interna webbplats. Se separat avsnitt 5.4.1 Information på webbplatserna.</p>	<p>Kommunens arbetsgrupp ansvarar för att samla in och publicera informationen på den interna webbplatser.</p>	<p>Tid från kommunens arbetsgrupp och eventuella interna resurser.</p> <p>Gemensam information/ berättelsen kring världsarvet tas förslagsvis fram i ett separat projekt. Se även 5.7.1 Gemensamt narrativ.</p>	<p>Prio 2</p>

Medarbetare i kommunen (forts.)

Åtgärd	Ansvar (rek.)	Finansiering	Prio	
	<p>Ta del av utvecklingsplaner från den egna samt andra kommuner.</p> <p>Kommunens arbetsgrupp ansvarar för att samla in och sammanställa de utvecklingsplaner som sker internt på kommunen och vidareförmedla dessa till kommunens representant i förvaltningsrådet.</p> <p>Förvaltningsrådet ansvarar för att samla in utvecklingsplaner och pågående utvecklingsprojekt för världsarvet från förvaltningsrådets medlemmar samt paketera och tillhandahålla detta.</p> <p>Länsstyrelsen Norrbotten är ytterst ansvarig för att dela den sammanställda informationen.</p>	<p>Tid från kommunens arbetsgrupp.</p> <p>Tid från förvaltningsrådet.</p> <p>Tid från Länsstyrelsen</p>	Prio 2	
	<p>Information kring pågående utvecklingsplaner via nyhetsbrev, anslagstavla och/eller annan plats för internkommunikation.</p>	<p>Kommunens arbetsgrupp ansvarar för att sammanställa och publicera utvecklingsplaner för Struves meridianbåge i lämplig kanal.</p>	<p>Tid från kommunens arbetsgrupp och eventuella interna resurser.</p> <p>Tid från förvaltningsrådet.</p>	Prio 2
	<p>Struves meridianbåge ska ha en synlig närvaro på kommunen, till exempel som affisch, förslag som utflyktsmål, studiebesök för medarbetare. Till exempel kan befintlig informations affisch hängas upp. (Framtagen under projektet Tornedalen 2020)</p>	<p>Kommunens arbetsgrupp arbetar med att göra Struves meridianbåges närvaro synlig på kommunen.</p>	<p>Tid från kommunens arbetsgrupp och eventuella interna resurser.</p> <p>Eventuell tryckkostnad för affisch eller annat informationsmaterial.</p>	Prio 3

Medarbetare i kommunen (forts.)

	Åtgärd	Ansvar (rek.)	Finansiering	Prio
<p>ATTITYDMÅL</p> <ul style="list-style-type: none"> • Struves meridianbåge är en tillgång för kommunens miljömässiga, ekonomiska och sociala utveckling. • Något vi ska fortsätta att utveckla och skapa möjligheter kring. 	<p>Motivera hur de åtgärder kommunen planerar/genomför bidrar till kommunens miljömässiga, ekonomiska och/eller sociala utveckling.</p> <p>Informationen bör vara tillgänglig för kommunens medarbetare och spridas i relevanta interna kanaler.</p>	<p>Kommunens arbetsgrupp ansvarar för att sammanställa och publicera informationen i lämplig kanal.</p>	<p>Tid från kommunens arbetsgrupp och eventuella interna resurser.</p>	<p>Prio 2</p>
<p>AKTIVITETSMÅL</p> <ul style="list-style-type: none"> - Inkludera Struves meridianbåge när man talar om /presenterar kommunens tillgångar för kultur och besöksnäring. - Arbeta för att platsen ska bli mer lättillgänglig. - Vara med och bidra till att platsen tillför ett mervärde för besökaren. - Skapa förutsättningar för skolan att kunna inkludera Struves meridianbåge i sin undervisning. - Kunna hänvisa intressenter vart man hittar information om Struves meridianbåge. 	<p>Skytning och informationstavlor skall finnas på mätpunkten samt tydligt visa vägen till mätpunkten.</p>	<p>Kommungemensam insats. Skytarna/informationstavlor ska tas fram i samma manér för igenkänning. Se även 5.6.1 Informationstavlor.</p> <p>Gemensam ansvarig bör utses för att ta fram den historia/berättelse man vill förmedla. (kan även vara en extern part)</p> <p>Skytningen tas fram i samråd inom förvaltningsrådet.</p>	<p>Skytningen finansieras av respektive kommun.</p> <p>Finns möjlighet att ansöka om finansiering för att ta fram skyltar. Se punkt 5.6.1.</p>	<p>Prio 1</p>
	<p>Utse en kontaktperson i varje kommun. Kontaktoppgifter till kontaktpersonen skall finnas med på kommunens webbplats samt den information som skickas ut avsedd för till exempel skola eller näringsidkare.</p> <p>Syftet med kontaktpersonen är att denna skall kunna svara på frågor kring Struves meridianbåge och lotsa personen rätt om man vill veta mer eller nyttja Struves meridianbåge i sin verksamhet.</p>	<p>Kommunens arbetsgrupp ansvarar för att utse och tillsätta en kontaktperson.</p>	<p>Tid från kommunens arbetsgrupp.</p> <p>Tid från utsedd kontaktperson . Beräknad tidsåtgång i dagsläget, liten.</p>	<p>Prio 1</p>

Medarbetare i kommunen (forts.)

	Åtgärd	Ansvar (rek.)	Finansiering	Prio
<ul style="list-style-type: none"> • Skapa möjligheter och förutsättningar för andra aktörer och näringsidkare att vara med och driva utvecklingen och kunskapsspridningen. • Aktivt delta i utvecklingsarbetet, inklusive vara aktiva deltagare i ev. nätverk kring Struves meridianbåge. 	<p>Webbplats med information som man kan hänvisa/länka till. Kan vara en sida på kommunens egen webbplats eller en unik webbplats. Se även avsnitt 5.4 och 5.5.</p>	<p>Varje enskild part i förvaltningsrådet ansvarar för att lägga upp information om Struves meridianbåge på sin egen webbplats.</p> <p>Den information som delges på den kommunens egen webbplats bör ha ett gemensamt uttryck hos alla parter. Se även 5.7 Skapa igenkänning. Således bör det finnas en ansvarig för att ta fram denna information. (Kan även vara en extern part)</p>	<p>Text och utformning utförs av interna alternativt externa resurser.</p> <p>Beräknad tidsåtgång från 8h-</p>	<p>Information på kommunens egen webbplats: Prio 1</p> <p>Unik webbplats: Prio 3</p>
	<p>Genomför en inventering för att utreda vilka näringsidkare i kommunen som bör prioriteras. De som bör prioriteras är näringsidkare som kan vara en draghjälp i vår strävan att öka kännedomen för Struves meridianbåge samt vid utvecklingen av världsarvet.</p>	<p>Kommunens arbetsgrupp ansvarar för att inventeringen genomförs.</p>	<p>Tid från kommunens arbetsgrupp.</p>	<p>Prio 2</p>
	<p>Ta fram en kort presentation med fokus på Struves meridianbåge som en tillgång för kultur och besöksnäringen. Ca, 2-3 PowerPoint bilder.</p>	<p>Kommungemensam insats. Projektledare utses som ansvarar för att ta fram informationen och utformningen av denna. Se även 5.7.1 Gemensamt narrativ.</p> <p>Respektive kommun ansvarar för att addera informationen till befintlig kommunpresentation.</p>	<p>Text och utformning utförs av interna alternativt externa resurser.</p> <p>Beräknad tidsåtgång från 8h-</p>	<p>Prio 2</p>

Medarbetare i kommunen (forts.)

Åtgärd	Ansvar (rek.)	Finansiering	Prio
Tillsätta resurser för att delta i utvecklingsprojekt och nätverk. Till exempel utvecklingsprojekt inom skola, besöksnäringsen, den fysiska platsen och produktion av fysiskt material.	Kommunens arbetsgrupp ansvarar för att driva frågan hur kommunen kan resurssätta utvecklingsprojekt. Till exempel genom att avsätta intern tid, ansöka om stöd, finansiering eller om utvecklingsarbetet kan bedrivas inom andra närliggande projekt.	Ansökan om stöd för finansiering kan ske i samarbete med förvaltningsrådets övriga medlemmar. En möjlighet som bör undersökas är att utnyttja resurser i pågående projekt till exempel Tornedalen 2020 samt det nystartade Interreg Nord-projektet.	Prio 2

Skolan

Åtgärd	Ansvar (rek.)	Finansiering	Prio
KUNSKAPSMÅL <ul style="list-style-type: none"> Lärare är också medarbetare i kommunen och ska liksom dem kunna förklara vad Struves meridianbåge är, samt känna till huvuddrag i förvaltnings-, kommunikations- och åtgärdsplan. Lärare inom relevanta kunskapsämnen ska känna till det ämnesrelevanta med Struves meridianbåge. Intresserade lärare ska även veta hur/vart man finner relevant informationsom man kan använda i sin undervisning. 	Se åtgärder med Prio 1 för "Medarbetare på kommunen"	Se åtgärder med Prio 1 för "Medarbetare på kommunen"	Prio 1
	Skapa en separat projektgrupp med representant från kommunen, skolan och övriga aktörer som kan/vill driva utvecklingsarbetet kring att inkludera Struves meridianbåge i skolans arbete.	Förvaltningsrådet är ytterst ansvarig för projektgrupperna. Projektgruppen skall således rapportera till förvaltningsrådet som har en övergripande koll på vilka utvecklingsprojekt som är planerade/ pågår/ är genomförda.	Tid för alla personer som deltar i projektgruppen. Tid för förvaltningsrådet.

Skolan (forts.)

	Åtgärd	Ansvar (rek.)	Finansiering	Prio
	<p>Sätta ihop utbildningsmaterial/ pedagogiskt stöd anpassat för olika årskurser.</p> <p>Materialet i detta skede behöver i första hand vara en introduktion till läraren och hur denne kan arbeta / tänka för att inkludera Struves meridianbåge i undervisningen.</p>	Den tillsatta projektgruppen för att inkludera Struves meridianbåge i skolan ansvarar för att sätta samman och tillhandahålla utbildningsmaterial.	<p>Tid för alla personer som deltar i projektgruppen.</p> <p>Eventuellt stöd i framtagande av utbildningsmaterial kan undersökas hos Teknikens hus samt hos Norrbottens museum. Det kan medföra kostnader som i så fall behöver täckas via ett projekt där man söker medel för genomförandet av projektet.</p>	Prio 2
	Sprida information och informera om tillgängligt material till skolor och berörda lärare.	Den tillsatta projektgruppen för att inkludera Struves meridianbåge i skolan.	Tid för alla personer som deltar i projektgruppen.	Prio 2
<p>ATTITYDMÅL</p> <ul style="list-style-type: none"> • Struves meridianbåge är ett lokalt världsarv som tillför ett mervärde i undervisningen. <p><i>Vänligen notera att aktiviteterna under "Kunskapsmål" ovan också inkluderar innehåll och budskap som tydligt påverkar uppfattning och attityd. De två aktiviteter som presenteras här är unika förstärkare med syfte på attitydmål.</i></p>	Utbildning för lärare. Lärare erbjuds möjligheten att delta i ett utbildningstillfälle/föreläsning kring historien om Struves meridianbåge.	Den tillsatta projektgruppen för skolan ansvarar för att skapa och bjuda in till ett sådant forum.	<p>Tid för alla personer som deltar i projektgruppen.</p> <p>Eventuell föreläsare/sakkunnig.</p>	Prio 3
	Studiebesök på mätpunkten för lärare med guide	Den tillsatta projektgruppen för skolan ansvarar för att skapa och bjuda in till ett sådant tillfälle.	Vardera kommunen ansvarar för kommunens egna kostnader.	Prio 3

Skolan (forts.)

	Åtgärd	Ansvar (rek.)	Finansiering	Prio
AKTIVITETSMÅL <ul style="list-style-type: none"> Alla elever inom världsarvskommunen ska ha berört Struves meridianbåge i sin undervisning innan de avslutat högstadiet. 	<p>Ta fram ett färdigt utbildningsmaterial anpassat för olika årskurser.</p>	<p>Den tillsatta projektgruppen för skolan ansvarar för att driva ett sådant projekt.</p>	<p>Tid för alla personer som deltar i projektgruppen.</p> <p>Eventuellt stöd i framtagande av utbildningsmaterial kan undersökas hos Teknikens hus samt hos Norrbottens museum. Det kan medföra kostnader som i så fall behöver täckas via ett projekt där man söker medel för genomförandet av projektet.</p>	<p>Prio 3</p>
	<p>Skapa en gemensam digital mötesplats/forum med möjlighet till kunskaps- informations- och erfarenhetsutbyte. Platsen kan även fungera för att samla framtaget utbildningsmaterial.</p>	<p>Den tillsatta projektgruppen för skolan ansvarar för att driva ett sådant projekt.</p>	<p>Eventuell extern resurs för att utveckla en sådan plats/plattform.</p> <p>Beräknad tidsåtgång: från 10h och uppåt beroende på krav och funktionalitet. (10h baseras på en lösning i dess enklaste form till exempel en gemensam plattform i befintligt verktyg till exempel Basecamp)</p>	<p>Prio 3</p>

Besöksnäringen

	Åtgärd	Ansvar (rek.)	Finansiering	Prio
<p>KUNSKAPSMÅL</p> <ul style="list-style-type: none"> • Känna till att Struves meridianbåge är ett världsarv, att en av dess mätpunkter finns i kommunen samt vart man kan finna mer information om världsarvet och platsen. 	Tillhandahålla lättillgänglig information via kommunens egen webbplats alternativt via en egen Struve-specifik webbplats.	De parter som ingår i förvaltningsrådets ansvar själva för att lägga upp informationen på kommunens egen webbplats. Se även 5.4.1 Information på webbplatsen. En extern Struve-specifik webbplats skapas bäst i ett separat utvecklingsprojekt. Se även 5.5 Struve-specifik webbplats.	Information på kommunens webbplats: Tid från kommunens arbetsgrupp. Eventuellt fler interna resurser.	Information på kommunens webbplats: Prio 1 Extern Struve-specifik webbplats: Prio 3
	Informera prioriterade näringsidkare via personlig kontakt (Förutsätter att inventering är genomförd)	Projektgruppen för att driva utveckling av besöksnäringen ansvarar för att driva ett sådant projekt.	Tid för alla personer som deltar i projektgruppen.	Prio 2
	Sprida information om Struves meridianbåge i kanaler avsedda för extern kommunikation. Länkar/hänvisning till utförligare information och kontaktperson (på till exempel egen befintlig webbplats)	Projektgruppen för att driva utveckling av besöksnäringen ansvarar för att sprida denna i respektive kommuns aktuella kanaler.	Tid för alla personer som deltar i projektgruppen.	Prio 2
<p>ATTITYDMÅL</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ett besök på platsen för mätpunkten är värd ett stopp och en omväg. • Världsarvet upplevs vara nog intressant för att inkludera i befintligt erbjudande. 	Ta fram en kort presentation om varför man skall besöka mätpunkten. Presentera mervärden så som naturupplevelse, utsikt, vandringsled mm. Förslagsvis 3-4 PowerPoint-bilder.	Kommungemensam insats, projektledare utses som ansvarar för att ta fram en gemensam presentation som respektive kommun kan läggas in i befintlig presentation.	Text och utformning utförs av interna alternativt externa resurser. Beräknad tidsåtgång från 8h-	Prio 2
	Bjuda in prioriterade näringsidkare inom besöksnäringen för att informera om platsen, tillgänglighet och eventuella utvecklingsprojekt.	Projektgruppen för att driva utveckling av besöksnäringen ansvarar för att bjuda in och hålla ett sådant tillfälle.	Tid för alla personer som deltar i projektgruppen.	Prio 3

Besöksnäringen (forts.)

	Åtgärd	Ansvar (rek.)	Finansiering	Prio
AKTIVITETSMÅL <ul style="list-style-type: none"> • Struves meridianbåge ska vara ett rekommenderat / föreslaget besöksmål när man besöker närliggande platser / besöksmål. 	Skapa mervärde på platsen. I form av bänkar, grillplats, toalett.	Respektive kommun bör tillsätta en projektgrupp som arbetar med/ansvarar för utvecklingen av platsen.	Respektive kommun	Prio 3
	Komplettera platsen med något som bygger historien, till exempel synliggöra siktlinjer, guidning (virtuell/verklig guide), VR-glasögon eller landmärke.	Tekniska lösningar bör ske som en kommungemensam insats då man troligtvis behöver finna samarbetspartners/finansierare för denna typ av utveckling.	En möjlighet som bör undersökas är att utnyttja resurser i pågående projekt till exempel Tornedalen 2020 samt det nystartade Interreg Nord-projektet.	Prio 4

Invånarna

	Åtgärd	Ansvar	Finansiering	Prio
KUNSKAPSMÅL <ul style="list-style-type: none"> • Känna till att Struves meridianbåge är ett världsarv, att det ligger i kommunen samt vart man kan finna mer information om världsarvet och platsen. 	Upprätta en mediaplan. Medieplanen kan vara omfattande eller ringa, men det är viktigt att kommunerna är synkade innan planen eventuellt aktiveras för att prioritera, optimera resurser och undvika dubbelarbete.	Först kommunens lokala projektgrupp. Sedan synka med övriga medlemmar i förvaltningsrådet för att uppnå bästa effekt.	Tid från kommunens arbetsgrupp alternativt med hjälp av externa resurser. Beräknad tidsåtgång från 40h-	Prio 1
	Information via andra kanaler som man har till sitt förfogande. Till exempel Facebook, Instagram, Nyhetsbrev osv. Informationen bör alltid länka vidare mot en webbplats/webbsida där man kan läsa mer om Struves meridianbåge och platsen för mätpunkten.	Kommunens lokala arbetsgrupp ansvarar för att informationen samlas in och publiceras i relevanta kanaler.	Tid från kommunens arbetsgrupp och eventuella interna resurser.	Prio 2

Invånarna (forts.)

	Åtgärd	Ansvar	Finansiering	Prio
	<p>Informera i kommunens egna kanaler avsedda för extern kommunikation kring kommunens pågående/genomförda utvecklingsprojekt samt eventuella aktiviteter som sker kring Struves meridianbåge.</p> <p>Informationen bör alltid länka vidare mot en webbplats/webbsida där man kan läsa mer om Struves meridianbåge och platsen för mätpunkten.</p>	Kommunens lokala arbetsgrupp ansvarar för att ta fram relevant information samt sprida denna i kommunens aktuella kanaler.	Tid från kommunens arbetsgrupp och eventuella interna resurser.	Prio 2
	<p>Ett säkert sätt att på sikt försäkra sig om att Struves meridianbåge är väl känt för kommunens invånare är att världsarvet finns representerad i skolans undervisning. Således bör man arbeta för att säkerställa att Struves meridianbåge finns med i skolundervisningen. Se separat del för skolan.</p>			
<p>ATTITYDMÅL</p> <ul style="list-style-type: none"> • Känna stolthet över att bo i en världsarvskommun. 	<p>Tänka på tonaliteten, hur budskap uttrycks, i den information man sprider kring Struves meridianbåge. På kommunens webbplats samt i andra kanaler avsedda för extern kommunikation. Det ska finnas en känsla av stolthet.</p>	<p>Gemensam insats som berör alla parter som producerar text och information vilken är avsedda för externa mottagare.</p>	<p>Tid som inkluderas i tid för framtagning av informations/extern kommunikation.</p>	Prio 1

Invånarna (forts.)

	Åtgärd	Ansvar (rek.)	Finansiering	Prio
	Struves meridianbåge finns representerat när kommunen /regionen /länsstyrelsen beskriver kommunen.	Kommunens lokala arbetsgrupp ansvarar för den information som publiceras om Struves meridianbåge i kommunens egna kanaler.	Tid från kommunens arbetsgrupp alternativt med hjälp av externa resurser.	Prio 3
	Skapa aktiviteter kring Struves meridianbåge och mätpunkten/mätpunkterna som tillför ett adderat värde. Till exempel cykeltävlingar, löptävlingar, orientering mm där Struves meridianbåge är tydligt inkluderat. Till exempel Struve-loppet.	Kan ske som en kommgemensam alternativt kommunspecifik aktivitet. En specifik projektgrupp bör tillsättas för detta och gärna i samverkan med till exempel idrottsförening, hembygdsgrupp eller liknande.	Kan finnas möjlighet till medfinansiering genom lokala intresseföreningar.	Prio 4
<p>AKTIVITETSMÅL</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kort kunna förklara vad Struves meridianbåge är och att det finns en mätpunkt i kommunen. 	Synliggöra Struves meridianbåge med skyltar och informationstavlor. Både vid mätpunkten, vid vägen till mätpunkten samt på central plats i staden.	Kommunens lokala arbetsgrupp ansvarar för att sammanställa informationen samt beställning, uppsättning och underhåll av skyltar.	Skylltningen finansieras av respektive kommun. Finns möjlighet att ansöka om finansiering för att ta fram skyltar, via bidrag från kulturmiljövårdsanslaget hos Länsstyrelsen (medfinansiering). Länsstyrelsen kan också vara behjälplig med att informera om var man kan söka pengar.	Prio 3

5.4 PARTERNAS EGNA KANALER

5.4.1 INFORMATION PÅ WEBBPLATSERNA

Förvaltningsrådets parter, Lantmäteriet, Kiruna kommun, Pajala kommun, Övertorneå kommun, Haparanda kommun, Länsstyrelsen i Norrbottens län, Tornedalens museum är alla representanter för världsarvet Struves meridianbåge och således bör världsarvet finnas representerat på parternas respektive webbplatser.

Informationen bör bestå av:

- Information/berättelsen kring världsarvet Struves meridianbåge (gemensam information för alla parter).
- Genomförda, pågående och planerade utvecklingsplaner (platsunik information för respektive kommun).
- Kontaktinformation, om man vill veta mer kring platsen och utvecklingsplaner, till exempel för turistorganisationer och övriga intressenter. (Unik information för respektive kommun).

Vid kommunikation i kanaler avsedda för extern kommunikation, till exempel vid annonsering eller annat informationsmaterial bör det alltid finnas en hänvisning/länk till denna sida (så länge en Struve-specifik webbplats inte finns tillgänglig).

5.4.2 MEDIAPLAN

Information om Struves meridianbåge bör planläggas och spridas i parternas tillgängliga kanaler så som Facebook, Instagram, nyhetsblad och liknande.

Informationen som bör läggas in i planeringen är till exempel:

- Nyheter som rör den egna mätpunkten, till exempel utveckling av platsen, närliggande leder, skyltning osv.
- Struves meridianbåge bör även uppmärksammas på dagar så som världsarvens dag.
- Händelser som sker kring punkten till exempel utflykter och studiebesök.

5.5 STRUVE-SPECIFIK WEBBPLATS

En Struve-specifik webbplats kan vara en fördel när man vill samla information kring världsarvet Struves meridianbåge på en och samma plats. En separat webbplats skulle vara en naturlig samlingsplats för den information som våra olika målgrupper är intresserade av. En plats som är tillgänglig för alla, en plats som skulle kunna tillföra ett mervärde.

En Struve-specifik webbplats bör innehålla:

- Berättelsen/historien om Struves meridianbåge.
- Förklaring av mervärdet av att besöka någon av punkterna. Till exempel naturupplevelsen, känslan av att gå i våra fäders spår, eventuella attribut på platsen.
- Grundläggande information kring de fyra punkterna som besöksmål. Tillgänglighet, skyltning, faciliteter mm. Eventuellt andra närliggande besöksmål, vandringsleder och så vidare.
- Rörligt material, 360°-bilder, filmer som visar platsen och/eller berättar historien.
- På sikt - en virtuell upplevelse som gör platsen och historien mer lättillgänglig.

Finansieringsförslag för uppbyggnad av webbplats: Interreg Nord - projektet "Nordliga delarna av världsarvet Struves meridianbåge" kommer i sitt projekt ta fram en webbplats samt material bland annat i form av 360°-bilder. Detta är något förvaltningsrådet bör ta ansvar kring och undersöka vidare för att hitta eventuella beröringspunkter och möjlighet till samverkan.

Förslag för ansvarig av drift och underhåll: En naturlig huvudägare och förvaltare av en Struve-specifik webbplats är Lantmäteriet. Lantmäteriet har även ett ansvar som faktagranskare av den information som publiceras på webbplatsen. Förvaltningsrådet måste vara delaktig i att styra och ge ett uppdrag till en extern part att genomföra ett utvecklingsarbete för att ta fram en sådan webbplats.

Om en Struve-specifik webbplats tas fram bör det även tas fram mätbara målsättningar samt en marknadsföringsplan för hur man driver trafik till webbplatsen. Till exempel genom att länka till denna och genom riktad annonsering.

5.6 PLATSEN

Kommunen ansvarar för utvecklingen av den fysiska platsen kring sin egen mätpunkt. För att skapa en effektiv kommunikation bör man dock skapa en gemensam utgångspunkt där man använder samma information och en gemensam utformning av till exempel skyltar och informationstavlor.

5.6.1 INFORMATIONSTAVLOR

Varje punkt ska förses med informationstavlor. Mätpunkterna är i dagsläget skyddade fornlämningar. Det innebär att det är Länsstyrelsen som beslutar om ev. markingrepp inom närområdet till mätpunkten. Ett projekt är på gång för att genomföra en undersökning för att se om det finns fysiska spår kvar/eller ej. När denna är gjord kommer kommunerna att kunna besluta om placeringen av skyltar om fysiska spår saknas på marken. Beslut för tavlornas exakta placering tas då bäst av respektive kommun. Förslagsvis bör det finnas en informationstavla vid den punkt man utgår ifrån (parkering eller liknande) samt på den specifika platsen för mätpunkten.

Informationstavlorna utformas efter den framtagna profilen för Struves meridianbåge och samtliga fyra kommuner bör utgå från samma berättelse/historia för att skapa tydlig igenkänning. Den fysiska produktionen och monteringen av skyltarna på respektive plats behöver vara anpassade för målgrupperna och platsförhållandena med tanke på snödjup, tillgänglighet etcetera.

Informationstavlorna bör innehålla:

- Samma berättelse/historia om Struves meridianbåge.
- Innehålla platsspecifik information, till exempel siktlinjer.
- Tydlig markering om när man är framme vid platsen för mätpunkten.

Ansvarig: Respektive kommun ansvarar för skyltningen kring sin mätpunkt, men bör samordnas enligt ovan beskrivning. Kommunerna ansvarar även för underhåll och tillsyn av sin mätpunkt. Det gäller även övriga anordningar som sittplatser, grill m.m.

Finansiering: Respektive kommun ansvarar för finansieringen för skyltningen kring sin egen mätpunkt.

Det finns möjlighet att ansöka om finansiellt stöd för skyltning, att söka medfinansieringsbidrag från kulturmiljövårdsanslaget hos Länsstyrelsen.

5.6.2 SKAPA ETT MERVÄRDE FÖR BESÖKAREN

För att attrahera fler besökare till platsen bör platsen tillföra ett mervärde. Till exempel bör man skapa:

- Möjlighet för rekreation vilket kan utgöras av till exempel sittplatser, utsiktsplats, grillstuga och toaletter. Exakt vad möjligheter för rekreation innebär behöver anpassas efter den specifika platsens möjligheter.
- Möjlighet till lärande genom till exempel informationsskyltar, guidning, anordnade besök mm.
- Om landmärke tas fram är det viktigt att alla följer samma profil.
- Multisensorisk och unik upplevelse på platsen, till exempel AR-lösning.

5.7 SKAPA IGENKÄNNING

5.7.1 GEMENSAMT NARRATIV

Historien är avgörande för att kunna dra nytta av de fördelar och unika kvaliteter som ett världsarv erbjuder. Därför är det viktigt att ta fram en gemensam berättelse som vi alla kan utgå ifrån.

Finansiering: Tornedalen 2020 har tagit fram en berättelse i form av Storytelling. Ett första steg bör vara att utreda om denna går att använda.

5.7.2 GEMENSAM GRAFISK PROFIL

I projektet Tornedalen 2020 har det tagits fram en grafisk profil för Struves meridianbåge. För att få en igenkänning ska denna profil användas för kommunikationsmaterial som tas fram. I det fall världsarvet presenteras som en del i en större kontext, exempelvis i en annan grafisk profil såsom kommunens egna power point-presentationer, används den gemensamma berättelsen.

5.8 EXTERNA PARTER

Förslag på externa samarbetspartners som det bör upprättas en dialog med inför kommande utvecklingsprojekt:

- Norrbottens museum
- Teknikens hus (dialog har inletts)
- Tornedalens museum
- Riksantikvarieämbetet (finns planer kring ett tillfälligt finansiellt stöd till världsarvssamordnare)
- Utbildningsradion, UR
- Kulturföreningar
- Lokala Hembygdsföreningar
- Lokala PRO-föreningar
- Lokala idrottsföreningar
- Biblioteken, verksamheter i kommunernas kulturförvaltningar (biblioteken har en uppgift att vara ute i skolor och berätta, de kan även ta reda på om det finns något som vi kan samverka kring)

Senast uppdaterad 2020-03-31.

Skiss över sträckningen av de totalt 265 punkter som mättes upp i Struves meridianbåge. Vetenskapsmän genomförde arbetet mellan åren 1816 – 1855 i ett område som i dag omfattar 10 länder.

Omslagsbilder baksida

Övre raden fr. v.: Hammerfest, foto: Fransesco Bandarin, Wikimedia /

Utsmyckning i Haparanda av konstnären Victoria Andersson, foto Dan Norin

Mellersta raden fr. v.: Skylt på Jupukka, foto Dan Norin. / Alta, Nordnorge, foto aioaio, Wikimedia

Nedersta raden fr. v.: Jekabpils, Lettland, foto Dan Norin. / Simuna, Estland foto Wikimedia

Foto: Oaioaio, Wikimédia

